

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

542. An etiam Pensionarius, cui reservata pensio libera & exempta ab oneribus, vi dictæ clausulæ eximatur quiq[ue] ab oneribus, si quæ de facto, etiam contra juris prohibitionem imponant Principes ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

tegrari propter prægnantes clausulas, quæ rursus inferuntur novo indulto super Excusato ad aliud quinquenarium, tradunt Lott. l. 1. q. 38. à n. 25. Garc. loc. cit. n. 173.

4. De cetero si habitâ dictâ exceptione (idem est de privilegio alio, quod haberet pensionarius, ut cogi non posset ad solvendam v.g. decimam papalem) nihilominus cogeretur à collectore Apostolico illud, aliudve simile onus subire, talem solutionem non nocituram illi, si ei præmississet protestationem, quodd coactus, & timore censurarum solvat, alias non soluturus. Secus verò, seu amissum illud privilegium, si talem protestationem non præmississet solutioni, tradit Azor loc. cit. c. 13. q. 8. citato Gig. de pens. q. 61. Ludovic. Rom. &c. & ex illo Castrop. loc. cit. qui tamen ait, se in tr. de LL. d. 41. p. 19. docuisse tanquam probabilius, tale privilegium per talem actum sine protestatione factum non amitti.

5. Solere quoque rursus dictâ exceptioni seu exemptioni & privilegio huiusmodi per subtequentia decreta & privilegia derogari à Papa cum clausula: *quorum tenores, &c.* dum nimis contingit, Papam ex post indicare decimam alicujus solutionem super redditibus beneficiorum in favorem Sedis, aut etiam alicujus Principis ex causis justissimis, testantur Ventrigl. Castrop. ll. cit. Item Lott. l. 1. q. 38. n. 24. & q. 45. n. 20. referens istiusmodi decreti derogationis formam. In quo casu tenebitur adhuc pensionarius pro rata pensionis contribuere ad istiusmodi decimam, subsidii, alteriusve oneris similis solutionem. AA. ij ll. cit. siquidem clausula illa: *quorum tenores*, vim habet specifica derogationis, ita ut in vanum obredatur clausula derogatoria derogatoriarum in literis reservationis. Lott. cit. q. 38. n. 29. Tradit tamen idem Lott. cit. q. 45. n. 21. non eoque extendere se dictam derogationem Papæ, ut remaneat etiam pensionario elisa actio contra titularem pro redintegratione solutionis facta, seu deductionis cessæ à pensionario pro rata sua, nequeatque tantumdem à titulari recipere, quantum expendit pro rata sua in solutionem impositionis. Idque propter pactum quasi privatam (intellige quotannis tantum dandi pensionario vel permittendi, ut is accipiat, ita ut is titulari nullam deinceps velit aut possit præterdere remissionem) quod resultavit inter titularem & pensionarium ex consensu titularis in pensionem, quem consensum perpetuo respiciebat auctoritas Papæ in impositione pensionis, cui pacto seu conventioni canonice permittæ nusquam censetur derogatum per quamvis generalem ipsius etiam Papæ dispositionem, etsi in hac pensionum materia, non secus ac in beneficiis plenissimam & absolutam habeat potestatem. Lott. cit. q. 45. n. 19. juncto n. 22. Atque ita, etiamsi videatur in hoc casu aliquid detrahi de jure pensionarii, dum cogitur solvere, vel pati solutionem pro rata suæ pensionis, modicum tamen ei inferitur præjudicium, ex quo adhuc est reparabile ex regressu contra titularem in vim supradicti pacti. Unde nec tale indultum exigendi decimam aliudve subsidium respectu pensionarii quid amari in se habet, dum verius à pensionario differtur aliquid, quàm auferatur; & ejus respectu optime intrat dicta derogatio favore causæ publicæ, quam Papa fuit contemplatus in persona indultarii seu illius, pro quo imposta decima vel subsidium, utpote cui voluit facilitatem esse undequaque exactioem, & consequen-

ter non fieri moram ex passionibus privatorum. Lott. n. 23. & 24. Ac propterea, dum in hoc casu contra pensionarium fundantem intentionem suam pro hac integritate pensionis sibi solvenda, & validitate obligationis titularis de solvendo onere quocunque excipitur per titularem de indulto illo (aliquando concedi solito principibus aliquibus ad exigendas decimas, etiam à pensionariis non obstantibus pactis intercedentibus inter pensionarium & titularem) exceptio non adaptatur actioni, prout de jure requiritur; quia indultum illud non respicit favorem titularis, sed indultarii. Lott. n. 29. 30. & 31.

6. Porro nullam esse inter hæc incompatibilitatem, quod titularis teneatur ad onus decima vel alterius impositionis, & quod nihilominus hæc conventio inter titularem & pensionarium respectu indultarii vi indulti exigentis pensionem non à titulari, sed à pensionario, non habeatur in aliqua consideratione, ostendit Lott. n. 35. & 36. exemplo conventionis inter concedentem in Emphyteusi in prædium & Emphyteutam, qui stipulatus est, solvi tributa & census per concedentem; hæc namque conventio, etsi teneat in præjudicium ipsius concedentis & promissoris, non tamen tenet in præjudicium principis exigentis tributa.

Quæstio 542. Cum, quæ dicta sunt hætenus, intelligenda sint de oneribus Ecclesiasticis seu impositis auctoritate Ecclesiastica, num igitur etiam pensionarius, cui reservata pensio libera & exempta ab oneribus vi dictæ clausule, eximatur quoque ab oneribus, si quæ de facto etiam contra juris prohibitionem imponant principes laici?

Respondeo sub distinctione: Si reservata est pensio libera & exempta ab omnibus oneribus tam ordinariis, quàm extraordinariis, non tenebitur ad istiusmodi onera contribuere pensionarius; cum titularis jam ex proprio consensu nullam possit præterdere remissionem, ut dicitur de conductore, qui omne periculum in se suscipit, nisi forte casus esset non solum valde insolitus, sed qui etiam abtulisset omnes fructus. Lott. l. 1. q. 38. n. 34. & 35. Si verò pensio fuit reservata libera & exempta simpliciter, vel ab oneribus ordinariis tantum tunc, quia Papa non censetur cogitasse de extraordinariis, multo que minus de impositis contra juris prohibitionem, ut sunt onera illa à laicis imposita, tenebitur pensionarius ad contribuendum, poteritque titularis præterdere remissionem. Lott. loc. cit. n. 37. qui tamen idipsum limitat n. 38. nisi essent onera restituibilia, ita ut remaneret actio titulari ad reperendum à se soluta ex obligatione ipsorum laicorum.

Quæstio 543. An pensionarius habens pensionem cum prædicta clausula: liberam, immunitem & exemptam ab omni onere excogitato, & excogitabili, teneatur contribuere ad expensas, quas facit titularis in litem pro defensione sui tituli, dum litem consecutivè respicit etiam defensionem pensionis?

Respondet negativè Riccius in pr. resol. 428. Respondet in contrarium affirmativè Marautæ p. 2. contror. resp. 10. apud Ventrigl. to 2. annot. 11. s. 2. n. 3. cui parti affirmativa favere videtur ipse Ven-